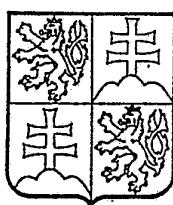

ČESKÁ A SLOVENSKÁ
FEDERATIVNÍ
REPUBLIKA

(19)

FEDERÁLNÍ ÚŘAD
PRO VYNÁLEZY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

273 477

(11)

(13) B1

(51) Int. Cl.⁵
D 01 H 4/02

(21) PV 6599-88.H
(22) Přihlášeno 04 10 88

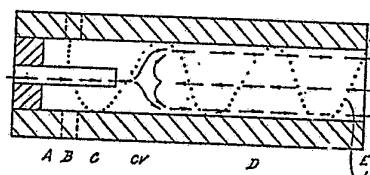
(40) Zveřejněno 12 07 90
(45) Vydané 10 02 92

(75) Autor vynálezu KROUPA PETR ing. CSc.,
ŠRÁMEK RUDOLF ing., LIBEREC

(54) Pneumatická sprádací tryska

(57) Pneumatická sprádací tryska, zejména pro tryskový sprádací stroj s optimalizací sacích a zakruucovacích účinků, čehož je dosaženo tím, že poměr vzdálenosti (H) výtokového otvoru (6) osové nálevky (4) od osy tečně zaústěných trysk (2, 2) k velikosti vnitřního průměru (DI) zakruucovací trubice (1) leží v intervalu 1 až 2, přičemž poměr šírky (S) mezikruží, vytvořeného mezi vnitřním průměrem (DI) povrchu (3) zakruucovací trubice (1) a vnější stěnou osové nálevky (4) leží v intervalu 0,7 až 1,5.

OBR. 3

Vynález se týká pneumatické sprádací trysky, zejména pro tryskový sprádací stroj s optimalizací sacích a zakruucovacích účinků, umožňujících dosažení vysoké intenzity, nasávání vláken při vysoké intenzitě zakruucování, prostřednictvím silně zakrouceného proudu plynného média, například vzduchu.

Jsou všeobecně známa řešení pracující na principu ejekčního účinku přiváděného plynného média do pracovního prostoru trubice, kdy současně s nasátím vláken je prováděno i jejich následné zakruucení.

V současné době je všeobecně známé, že velikost sacího účinku je přímo úměrná velikosti osové složky rychlosti přiváděného plynného média proudícího kolem otvoru, kterým jsou do zakruucovací trubice vlákna nasávána. Pro zakruucování nasátého svazku vláken je potom potřeba vlákna vyosít, a otáčet s ním kolem osy zakruucovací trubice v blízkosti její stěny. Má-li být dosaženo co největšího zakruucovacího účinku, je nutno dosáhnout co největší velikosti obvodové složky rychlosti proudění vzduchu v blízkosti vnitřní stěny zakruucovací trubice. U známých zařízení, jsou tyto protichůdné požadavky řešeny tak, že vnější proud například stlačeného vzduchu je zaveden tečně do zakruucovací trubice v blízkosti sacího osového otvoru a je pod určitým úhlem skloněn ve směru podélné osy trubice.

Podstatnou nevýhodou výše uvedených známých zařízení je především protichůdná závislost velikosti intenzity nasávání vláken a posléze jejich zakruucování. Z uvedeného vyplývá, že čím větší sklon ve směru osy zakruucovací trubice, tím je intenzivnější ejekční účinek, a tím i nasávání vláken, ale klesá velikost obvodové složky rychlosti proudu vzduchu v blízkosti vnitřní stěny zakruucovací trubice, a tím se snižuje intenzita zakruucování svazku vláken. Naopak, čím je sklon ve směru osy zakruucovací trubice menší, tím je větší obvodová složka rychlosti, a tím i intenzita zakruucování svazku vláken, ale klesá efekční účinek, a tím i sací schopnost zakruucovací trubice.

Úkolem vynálezu je výše uvedené nedostatky a nevýhody odstranit u pneumatické sprádací trysky s optimalizací sacích a zakruucovacích účinků, jehož podstata spočívá v tom, že poměr vzdálenosti výtokového otvoru osové nálevky od osy tečně zaústěných trysk k velikosti vnitřního průměru povrchu zakruucovací trubice leží v intervalu 1 až 2, přičemž poměr šířky mezikruží, vytvořené mezi vnitřním průměrem povrchu zakruucovací trubice a vnější stěnou osové nálevky leží v intervalu 0,7 až 1,5.

Výhody a přednosti nového řešení spočívají především v tom, že zaručují větší schopnost proudu plynného média zakrucovat nasávaný svazek vláken, což příznivě ovlivňuje velikost intenzity jejich nasávání. Výhodou tohoto řešení je možnost dosažení s minimálními energetickými nároky maximálního efektivního účinku trubice sloužící pro nasávání a zakruucování svazku vláken na doprádacích strojích, zejména tryskových.

Další výhody a významy nového řešení jsou patrný z příkladného provedení způsobu a zařízení schematicky znázorněného na připojených výkresech, kde na obr. 1 je podélný řez trubicí, na obr. 2 je příčný řez trubicí a na obr. 3 je charakter proudění plynného média uvnitř trubice, obr. A - E průřezy trubicí s vyznačením radiálních průměrů obvodových složek proudění plynného média.

Plynne médium s vyšším tlakem než kritický je přiváděno tečně zaústěnými tryskami 2 - 2' o průřezu d_v do zakruucovací trubice 1. Zakruucovací trubice 1 je na konci bližších k tryskám 2 - 2' uzavřena víkem 7 s osovým otvorem 5. Do tohoto osového otvoru 5 je souose se zakruucovací trubicí 1 vložena tenkostenná osova nálevka 4 s výtokovým otvorem 6. Vnitřní povrch 3 zakruucovací trubice 1 má průměr D₁, osova nálevka 4 má vnější průměr d_E.

Šířka mezikruží, vznikající mezi vnitřním průměrem povrchu 3 trubice 1 a osovou nálevkou 4 je S. Vzdálenost výtokového otvoru 6 osové nálevky 4 od osy tečně zaústěných trysek 2 a 2' je H.

Na obr. 3 je tečkovanou čarou 11 znázorněna trajektorie pohybu částice plynného média vytékajícího z trysek 2 - 2'. Přerušovanými šipkami jsou znázorněny směry osového proudění v zakrucovací trubici 1. Ve sklopených průřezech A B C D a E jsou znázorněny radiální průběhy obvodových složek rychlosti proudění plynného média.

Navrhované řešení pracuje tak, že v důsledku působení odstředivé síly dochází k tomu, že v osových průřezech, kde je výrazná obvodová složka proudění u stěny zakrucovací trubice 1, je statický tlak v ose zakrucovací trubice 1 výrazně snížen. Po výtoku plynného média z trysek 2 a 2' se profil obvodové složky rychlosti postupně rozvíjí, proud je formován jendak zakřivením stěn a jednak sdílením hybnosti a okolními částicemi. Na určité osové vzdálenosti H od trysek 2 a 2' lze nalézt průřez C, kde je statický tlak v ose nejmenší. Je-li zavedena tenkostěnná osová nálevka 4 tak, aby její výtokový otvor 6 byl zaveden souose se zakrucovací trubicí 1 do průřezu C, potom na vstupním průřezu osového otvoru 5 osové nálevky 4 vzniká velmi intenzívní sání. Svazek vláken zavedený osovou nálevkou 4 do zakrucovací trubice 1 je vyosen v blízkém průřezu CV, kde je obvodová složka rychlosti v blízkosti stěny téměř maximální.

Popsaný děj vyplývá z fyzikálních důsledků objevu energetické separace v silně zakroucených proudech, který první popsal Ranque a později teoreticky rozpracoval Hilsch v tzv. Ranque-Hilschových vírových trubicích.

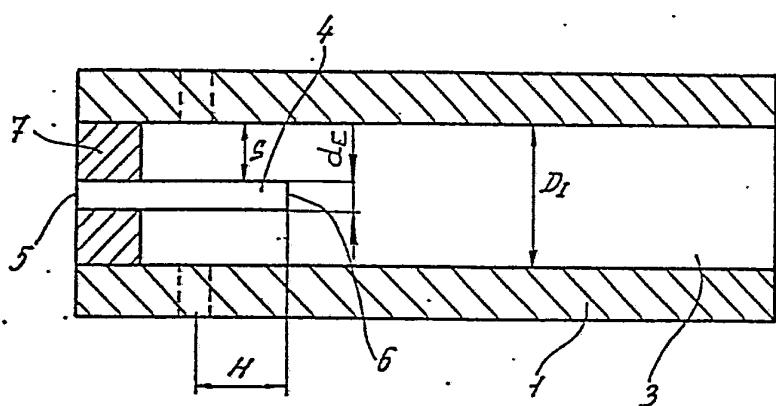
Vynález je možno využít především v textilním průmyslu pro zabezpečení optimální funkce zakrucování trubice pro tryskové předení, dále potom všude tam, kde je vyžadována vysoká účinnost sání (vyvozený rozdíl od normálního tlaku je až 40 kPa) a současně vysoká obvodová složka rychlosti proudu plynného média.

PŘEDMĚT VÝNALEZU

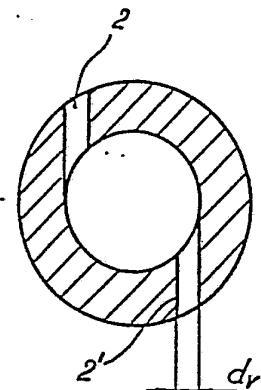
Pneumatická sprádací tryska, zejména pro tryskový sprádací stroj, sestávající ze zakrucovací trubice a tangenciálními přívodními kanály pro přívod plynného média a z osové nálevky pro přívod vlákenného útvaru zavedené do zakrucovací trubice, vyznačující se tím, že poměr vzdálenosti (H) výtokového otvoru (6) osové nálevky (4) od osy tečně zaústěných trysek (2, 2') k velikosti vnitřního průměru (D I) povrchu (3) zakrucovací trubice (1) leží v intervalu 1 až 2, přičemž poměr šířky (S) mezikruží, vytvořeného mezi vnitřním průměrem (DI) povrchu (3) zakrucovací trubice (1) a vnější stěnou osové nálevky (4) leží v intervalu 0,7 až 1,5.

1 výkres

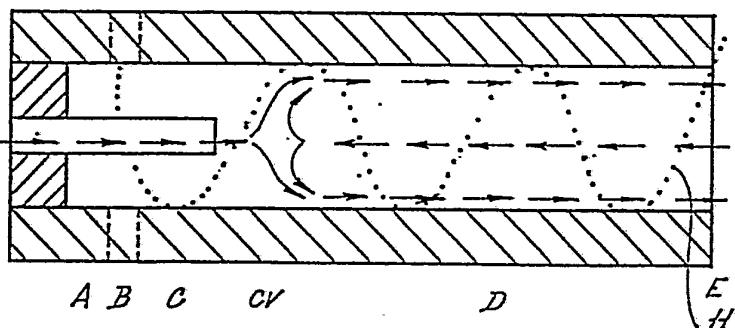
OBR. 1

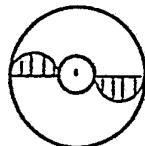
OBR. 2

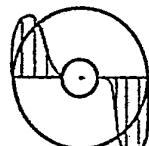
OBR. 3

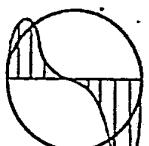
Obr. A

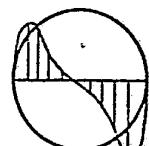
Obr. B

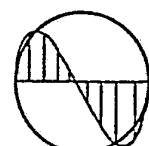
Obr. C

Obr. CV

Obr. D

Obr. E

